

Nummer 2023-02

datum raadsvergadering : 29 juni 2023
onderwerp : Bezuiniging Coherente
portefeuillehouder : J.J. de Maa/V. Frequin
datum raadsvoorstel : 11 april 2023

Samenvatting

In het coalitieakkoord 2022 – 2026 is een bezuiniging van € 150.000,- op subsidies opgenomen. Voor Coherente gaat het om € 75.810,-. Tijdens de raadsvergadering van 10 november 2022 heeft Coherente ingesproken en heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen: "In gesprek te gaan met Coherente, inzichtelijk te maken wat de impact is van deze bezuiniging en te komen met voorstellen om de essentiële dienstverlening in stand te houden."

Er hebben diverse overleggen met Coherente plaatsgevonden en verschillende mogelijkheden tot bezuinigen zijn onderzocht. Het voorstel van Coherente 'Richting Impactvolle sociale werkorganisatie met oog voor kwetsbare inwoners' geeft een invulling aan het begrotingstekort en de bezuinigingen. Coherente wil gaan werken met een jaarlijks sluitende begroting. Door salaris kosten terug te brengen, de activiteitenkosten te verminderen en het cursuswerk kostendekkend te maken wordt een deel van de tekorten de komende jaren weggewerkt. Daarnaast wordt gekeken hoe incidentele inkomsten kunnen worden verkregen. Met de opgenomen randvoorwaarden kan de gemeente, op een punt na, niet instemmen.

Met het ingediende voorstel van Coherente kan het begrotingstekort en de bezuiniging grotendeels worden opgevangen en zijn in 2023 geen extra middelen nodig. Over 2023 wordt nog niet bezuinigd. Over 2024 wordt € 37.905,- en over 2025 ook € 37.905,- bezuinigd. Vanaf 2026 is de jaarlijkse bezuiniging van € 75.810,- gerealiseerd.

Wat is de juridische grondslag?

Op grond van de subsidieverordening Ouder-Amstel ontvangt Coherente jaarlijks subsidie voor het uitvoeren van taken uit verschillende beleidsnota's van de afdeling Samenlevingszaken.

Wat is de voorgeschiedenis?

Coherente is de welzijnsorganisatie in de gemeente Ouder-Amstel. Zij voeren het Jeugd- en Jongerenwerk, het Sociaal cultureel- en opbouwwerk en het Ouderenwerk in de gemeente uit. Hiervoor ontvangen zij jaarlijks een exploitatiesubsidie van de gemeente. De exploitatiesubsidie wordt jaarlijks geïndexeerd met een percentage dat door de gemeente wordt vastgesteld.

Daarnaast is ook de functie van de buurtsportcoach voor de kinderen en de Gezonde Leefstijl Ouderen bij Coherente ondergebracht. Diverse middelen vanuit de Gezondheidsnota en projecten worden naast de exploitatiesubsidie in een totaalsubsidie aan Coherente toegekend. Jaarlijks wordt een bedrag voor bemiddeling en begeleiding van re-integratie van vrijwilligers vanuit het re-integratiebudget van de Participatiewet betaald en ontvangt Coherente vanuit de reguliere WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) subsidie voor taal. Deze bedragen worden niet geïndexeerd en zijn al jaren op hetzelfde bedrag vastgesteld.

In het coalitieakkoord 2022 – 2026 is een bezuiniging van € 150.000,- op subsidies opgenomen. Voor Coherente gaat het om een bedrag van € 75.810,-. Daarnaast geeft Coherente aan dat ze in 2023 een begrotingstekort van € 85.000,- heeft.

Waarom dit raadsvoorstel?

Tijdens de vergadering van 10 november 2022 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen: "In gesprek te gaan met Coherente, inzichtelijk te maken wat de impact is van deze bezuiniging en te komen met voorstellen om de essentiële dienstverlening in stand te houden." In dit voorstel geeft het college aan hoe de motie is uitgevoerd en wat de uitkomsten van de gesprekken met Coherente zijn geweest.

Wat gaan we doen?

A. Begrotingstekort

Na alle overleggen en interne werksessies is Coherente tot de ontdekking gekomen dat ze zo dicht mogelijk bij de vraag van de gemeente willen komen, als het gaat om de bezuinigingen. Een van de uitgangspunten hierbij is dat ze een sluitende begroting willen indienen. Vanuit de gemeente is gevraagd om een aangepaste begroting in te leveren en om aan te geven wat ze niet meer gaan doen.

Het begrotingstekort van Coherente voor 2023 bedraagt € 85.165,- en is opgebouwd uit een begrotingstekort uit 2021 € 12.173,- waarbij jaarlijks een bedrag voor stijging van de te verwachten kosten en een verlaging van de te verwachten opbrengsten wordt opgeteld. Voor 2022 € 24.917,- en voor 2023 € 48.075,-.

Jaarlijks zijn door Coherente bedragen aan het exploitatieresultaat toegevoegd en bedragen terugbetaald aan de gemeente, omdat deze middelen niet zijn besteed. Het lijkt of bij het opstellen van de begroting niet naar de gerealiseerde cijfers van de voorgaande jaren is gekeken.

Coherente heeft aangegeven jaarlijks met een sluitende begroting te willen komen. Om te zorgen dat dit ook voor toekomstige begrotingen gaat gelden, dient dit als verplichting in de subsidiebeschikking te worden opgenomen.

B. Bezuinigingsopdracht

Het voorstel van Coherente 'Richting impactvolle sociale werkorganisatie met oog voor kwetsbare inwoners' betreft het bezuinigen op salariskosten (combinatiefunctionaris en ouderenwerk) en op activiteitenkosten. Het cursusaanbod wordt kostendekkend gemaakt. Daarnaast zetten ze in op incidentele inkomsten door doelsubsidies en fondsen. Om dit te kunnen realiseren hebben ze randvoorwaarden opgenomen.

De impact van de bezuiniging op salariskosten en activiteitenkosten zijn dat:

- er minder professionals op de werkvloer zijn en vrijwilligers zelfstandiger gaan werken. Deze vrijwilligers zijn zelf senior en soms ook kwetsbaar. Bij uitval van een professional kan het zijn dat een activiteit geannuleerd moet worden;
- bij uitjes kunnen er minder professionals mee als begeleiding van de kwetsbare groep;
- de individuele bezoeker en vrijwilliger krijgen minder aandacht;
- de pakketjes van de RIKI stichting kunnen niet meer worden bezorgd bij ouderen. Hierdoor is er minder contact met ouderen en missen ze een kans de individuele vrijwilliger te werven voor vrijwilligerswerk;
- het aantal clinics voor kinderen in het basisonderwijs wordt teruggebracht van 6 naar 4 per groep;
- minder gezamenlijke toernooien tussen basisscholen;

- bij de Koningsspelen wordt minder groot uitgekapt (geen springkussens en stormbanen);
- minder activiteiten voor kinderen in de vakanties en door de hoge zaalhuur worden vaste activiteiten beperkt;
- minder budget voor het vervangen van materiaal;
- de inzet van professionals bij de bar(beheer) in Duivendrecht wordt tot een minimum teruggebracht, waardoor meer inzet van vrijwilligers nodig is en administratie en beheer kwetsbaar wordt en continuïteit en openstelling een risico kan worden.

De impact van het kostendekkend maken van het cursuswerk zijn:

- het minimum aantal deelnemers aan een cursus gaat omhoog, waardoor een cursus eerder niet doorgaat;
- sommige cursussen worden samengevoegd, waardoor er minder aanbod is;
- cursusprijzen gaan omhoog, het effect is niet te voorspellen.

Met de bovenstaande maatregelen worden alle werksoorten zo goed mogelijk in stand gehouden en kunnen de bezuinigingen worden doorgevoerd. De verminderde dienstverlening zal door de gemeente geaccepteerd moeten worden.

De randvoorwaarden die Coherente met de gemeente af wil spreken om bovenstaande mogelijk te maken zijn hieronder opgenomen met daarbij een advies om wel of niet rekening te houden met de randvoorwaarde.

1. Huur Dorpshuis verlagen met € 5.000,-

Op 19 juli 2022 heeft een gesprek plaatsgevonden over dit onderwerp tussen Coherente, de wethouder en het afdelingshoofd van de gemeente. De gemeenteraad heeft in 2019 besloten dat de systematiek van het verhuren en het verschil tussen accommodaties niet aangepast zou worden. Op 12 september 2022 heeft Coherente het besluit ontvangen dat niet tegemoet wordt gekomen aan de wens om de huurprijs te matigen, omdat deze extra lasten ten opzichte van de totale subsidie minimaal zijn en de stichting over een zeer grote egalisatiereserve beschikt waar deze extra lasten uit gedekt kunnen worden, totdat een doorberekening aan de cursisten mogelijk is. Er wordt onderzocht of een vaststelling van de huurtarieven eerder in het jaar kan plaatsvinden, zodat aanbieders eerder kunnen anticiperen op stijgende huurtarieven.

<p>Voorgesteld wordt: over deze randvoorwaarde is reeds overleg met de gemeente geweest en er is een besluit genomen. Er zijn geen redenen om op het bovenstaande besluit terug te komen.</p>

2. Compensatie van inflatie en loonsverhogingen

De gemeente indexeert de exploitatiesubsidies met een percentage dat jaarlijks wordt vastgesteld via de gemeentelijke begroting. Er vinden nabetalingen plaats als vanuit het rijk extra middelen aan gemeenten worden toegekend, bijvoorbeeld de extra middelen voor de OVA (arbeidsmarkttoeslag) die voor 2022 en 2023 zijn uitbetaald.

De systematiek zoals deze nu wordt gehanteerd, wordt voor alle subsidiepartners gehanteerd. Hierin alleen voor Coherente van afwijken is onverstandig en niet uit te leggen aan de andere subsidiepartners die met dezelfde verhogingen en indexeringen te maken hebben. Voor alle subsidiepartners inflatie en loonsverhogingen compenseren zou tevens een structurele verhoging van de uitgaven opleveren.

Voorgesteld wordt bij de jaarlijkse indexering de gebruikelijke methode te blijven hanteren voor alle subsidiepartijen waarbij dit van toepassing is.

3. Meenemen naar 2023 en 2024 van niet uitgegeven middelen uit 2022

Coherente geeft aan dat door corona en de voorziene bezuiniging in 2022 € 56.000,- niet is uitgegeven. Hier zitten ook nog incidentele (corona)middelen voor mentale ondersteuning en perspectief voor jeugd en jongeren en voor bestrijding eenzaamheid en begeleiding kwetsbare groepen bij. Van de subsidie voor jongeren is een bedrag van € 8.464,- overgebleven. Dit zou in 2023 nog ingezet kunnen worden voor deze groep, waarvan wordt gezien dat de mentale klachten weer toenemen¹.

De niet uitgegeven subsidie van € 17.691,- voor eenzaamheid en begeleiding kwetsbare groepen kan worden teruggevorderd. In 2023 wordt een integraal plan van aanpak gemaakt (Brede Spuk) waarbij middelen voor deze groepen beschikbaar worden gesteld. Coherente wordt bij het opstellen van het plan van aanpak en de uitvoering betrokken. De overige middelen (€ 29.845,-) zijn niet bestede reguliere subsidie en dienen te worden terugbetaald. Door anders te begroten (realistischer) en het doorvoeren van de genoemde bezuinigingen lijkt het reserveren van niet uitgegeven geld onnodig. Tekorten kunnen door het inzetten van de exploitatiereserve van € 108.845,- worden opgevangen.

Voorgesteld wordt om de overgebleven middelen van 2022 terug te vorderen op € 8.464,- na die voor 2023 kunnen worden ingezet.

4. Bijdrage aan eventuele transitievergoedingen

Door natuurlijk verloop en een flexibele schil is dit niet meer aan de orde.

5. Mogelijkheden Brede Spuk optimaal benutten

Gemeenten ontvangen voor de uitvoering van een integrale benadering van sport, preventieve gezondheid en de sociale basis ondersteuningsmiddelen voor het opstellen van een plan van aanpak. De gemeente heeft een aanvraag gedaan voor de jaren 2023-2026. Dit integraal plan van aanpak geeft aan hoe de middelen de komende jaren worden ingezet. Voor de uitwerking van deze plannen worden maatschappelijke partners betrokken en Coherente maakt hier onderdeel van uit.

Voorgesteld wordt dat Coherente bij het opstellen en het uitvoeren van het plan van aanpak Brede Spuk betrokken wordt.

Wat is het maatschappelijke effect?

Door de bezuinigingen kan er minder door Coherente worden uitgevoerd. Er zullen minder activiteiten plaatsvinden en mogelijk zullen kwetsbare inwoners, vrijwilligers en docenten afhaken door minder begeleiding, aandacht en prijsverhogingen. Dit kan leiden tot meer eenzaamheid en een slechtere gezondheid en een toename van hulpvragen op andere terreinen zoals de gezondheidszorg.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

A. Begrotingstekort

Het begrotingstekort bestaat uit te verwachten kosten minus de verwachte opbrengsten en betreft een schatting. Hierbij is geen rekening gehouden met de daadwerkelijk

¹ [Mentale gezondheid jongeren | RIVM](#)

uitkomsten van de jaarrekeningen. De overschotten en de terugbetaalde bedragen hebben niet geleid tot een bijstelling van de begroting de afgelopen jaren.

Coherente heeft aangegeven in het vervolg een sluitende begroting te willen indienen. Op deze manier wordt een begrotingstekort voorkomen, omdat binnen de beschikbare subsidie naar een oplossing moet worden gezocht.

Voor het verstrekken van aanvullende opdrachten aan Coherente moeten in het vervolg de afspraken goed op papier worden gezet, zodat duidelijk is voor welke middelen welke inzet wordt gepleegd en hoe deze middelen verantwoord moeten worden. Hiermee blijft het verschil tussen het reguliere werk en de incidentele opdrachten beter zichtbaar.

B. Bezuinigingsopdracht

De gemeente en Coherente hebben de afgelopen periode veel gesprekken gevoerd en mogelijkheden onderzocht. De eerste keuze om het Dorpshuis in Duivendrecht te sluiten of om helemaal met het jongerenwerk of helemaal met het ouderenwerk te stoppen was geen reële optie voor de gemeente. De gemeente heeft een richting uitgewerkt waarbij de dienstverlening werd beperkt tot de kwetsbare inwoners. Vervolgens heeft Coherente een richting aangeleverd waar de dienstverlening op onderdelen wordt verminderd maar de sterke inwoners betrokken blijven om de kwetsbare inwoners te ondersteunen en het principe van een brede welzijnsinstelling in stand wordt gehouden.

De motie van de raad spreekt over "inzichtelijk te maken wat de impact is van deze bezuiniging en te komen met voorstellen om de essentiële dienstverlening in stand te houden". Coherente heeft een voorstel gemaakt waarbij zij aangeeft wat de impact van de bezuinigingen is. De effecten van deze bezuinigingen zullen de komende jaren zichtbaar worden. Als kosten voor CAO stijgingen en inflatie onvoldoende worden gecompenseerd ontstaat het risico dat steeds meer op activiteiten voor kwetsbare inwoners moet worden bezuinigd. Vergoedingen vanuit het rijk voor extra compensatie van deze kosten dienen zoveel mogelijk aan de subsidiepartners die hier mee te maken hebben te worden uitbetaald.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Op dit moment is er geen sprake van een tekort bij Coherente. Uit de jaarrekening blijkt dat € 56.000,- over 2022 niet is uitgegeven. Hiervan kan € 8.464,- in 2023 nog worden ingezet en dient € 47.536,- te worden terugbetaald. Daarnaast is er een exploitatiereserve van € 108.845,-.

Inmiddels is de voorgenomen beslissing om 10% op het subsidiebedrag te korten bij brief van 30 maart 2023 aan Coherente verstuurd. Juridisch moest uiterlijk 1 april 2023 het besluit worden verzonden om de bezuiniging met ingang van 2024 door te voeren. De subsidie zal in 2024 € 37.905,- minder bedragen en ook in 2025 zal € 37.905,- in mindering worden gebracht waardoor de bezuiniging van 10% in 2026 volledig is gerealiseerd. Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep open.

Coherente wil in de toekomst een sluitende begroting indienen.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Coherente zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van het besluit.

Wat is het vervolg?

De bezuiniging van 10% wordt over twee jaar verdeeld, 2024 en 2025, aan Coherente opgelegd. Coherente dient jaarlijks een sluitende begroting in.

Hoe monitoren en evalueren we?

Door de jaarlijks aan te vragen subsidie kunnen we zien of er sprake is van een sluitende begroting en in het werkplan welke activiteiten daarvoor worden uitgevoerd. Met de

jaarlijkse verantwoording en ingeleverde jaarrekening kan worden nagegaan of
Coherente met de middelen is uitgekomen en welke gevolgen de bezuinigingen in dat
jaar hebben gehad.

